

ETNE KOMMUNE
SAKSUTGREIING

Utval	Møtedato	Saknr	Saksh.
Formannskap	17.03.2015	035/15	TSA

Sakshandsamar: Tonje Sagvåg	Arkiv: N-	Arkivsaknr: 2015000584
---------------------------------------	------------------	----------------------------------

**HØYRINGSUTTALE - NOU 2014:13 KAPITALBESKATNING I EN
INTERNASJONAL ØKONOMI**

Vedlegg i saka:

NOU 2014:13, kap. 12.10

Utrykte saksdokument:

[NOU 2014:13](#)

Saksgang:

Formannskapet

Utskrift til:

Sakshandsamar for oppfølging

SAKSUTGREIING:

1. Kva saka gjeld:

Uttale til høyringsframlegg til NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi med høyringsfrist 7. april 2015.

2. Bakgrunn for saka:

Finansdepartementet har lagt NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi ut på høyring med høyringsfrist 7. april 2015. Høyringsbrevet er ikkje sendt kommunane, sjølv om høyringsnotatet inneheld moment som kan få følgjer for kommunane på eigedomsskatteområdet.

3. Problemstilling:

Utvalet foreslår i kap. 12.10 å gjere eigedomsskatten statleg, eller å innføre ei betre koordinering av reglane mellom stat og kommune. Dette kan gi store konsekvensar for kommunane sin sjølvråderett på eigedomsskatteområdet.

4. Vurdering:

Eigedomsskatten er ein frivillig kommunal skatt, og ein viktig del av det lokale sjølvstyret. Ei statleggjing av eigedomsskatten vil i stor grad svekke den lokale retten til å skrive ut skatt, samstundes som det vil svekke det kommunale sjølvstyret.

Det er kommunestyret som vedtek om, og i kva grad, kommunen skal innføre eigedomsskatt. Eigedomsskatten er den einaste skatten som kommunen i praksis sjølv har styring med, og den einaste skatteforma der heile den utskrivne skatten vert verande fullt ut i kommunen sin kontroll. Dermed er eigedomsskatten viktig både når det gjeld sjølvstyreprinsippet og omsynet til demokrati og veljarkontroll.

Når avgjerslene om innføring av eigedomsskatt og disponering av inntektene frå denne blir tekne på kommunalt nivå, sikrar dette nærleik mellom avgjersstakarane og innbyggjarane. Scheel-utvalet viser i NOU-en til at veljarkontrollen svekkast når og eigarar som bur utanfor kommunen får eigedomsskatt. Slik Etne kommune ser det, er dette ein naturleg konsekvens av at eigedomsskatten er ein objektskatt, og at eigedomsskattelova krev lik handsaming av alle eigarar uavhengig av adresse. Vidare er eigedomsskatt for næringsverksemdar dels grunna i at vertskommunane har rettmessig krav på ein del av verdiskapinga som skjer i kommunen, sjølv om eigarane altså skulle bu utanfor kommunen. Til slutt er eigedomsskatten ein frivillig skatt, som opnar for differensiering av skattlegginga. Om ein kommune ønskjer å la vere å skattlegge eigarar av fritidsbustader, som vil vere den største gruppa av eigarar utanfor kommunen – kan kommunen avstå frå å skrive ut skatt i heile kommunen. Scheel-utvalet sine innvendingar kan dermed ikkje bli tillagt stor vekt.

Eigedomsskatten er vidare ei sikker og stabil inntektskjelde for kommunane. I 2013 utgjorde kommunane sine eigedomsskatteinntekter om lag kr 8,9 milliardar. Av desse utgjorde vasskraftanlegga aleine kr 2,2 milliardar. Etne kommune utvida i 2015 eigedomsskatten til å gjelde for alle faste eigedommar i heile kommunen, og estimerer ei inntekt på over 17

millionar kroner frå eigedomsskatt i 2015. Å gjere eigedomsskatten til ein statleg skatt, vil altså medføre eit bortfall i inntekter for Etne kommune på i overkant 17 millionar kvart år. Dette er inntekter som er viktige for kommunen ikkje berre av demokrati- og sjølvstyregrunnar som skissert over, men og fordi eigedomsskatten utgjer ei svært stabil inntektskjelde, som opnar for langsiktig planlegging av kommunale oppgåver.

Skattetakstane for fast eigedom som ikkje har formuegrunnlag, ligg faste i ti år. For vasskraftanlegg vert grunnlaget for eigedomsskatt fastsatt av likningsmaktene. Verdsetjinga bygger på rullerande spotmarkedspris over fem år. Dette sikrar føreseielegheit og stabilitet for kommunen. At eigedomsskatten gir stabile inntekter til kommunane er i seg sjølve eit viktig argument for at den bør bli oppretthaldd som ein kommunal skatt.

Kommunal forankring av eigedomsskatten er og viktig i samband med sjølve fastsetjinga av skatten. Eigedomsskatten baserer seg på ei heilskapleg vurdering der både objektive og subjektive forhold spelar inn på taksten. For å fastsetje korrekte takstar er det avgjerande med kjennskap til lokale forhold. Dermed bør det i hovudsak vere kommunen som vedtek både eigedomsskattesatsane og den endelege eigedomsskattetaksten.

Sjølv om Etne kommune har teke i bruk det sentralt fastsette formuegrunnlaget som takstgrunnlag for bustader, vil verdien til resten av eigedommane ofte vere meir avhengige av lokale forhold. Dette gjeld særleg næringsverksemdar, inkludert verk og bruk, og landbrukseigedommar. Difor er det viktig at dei som vedtek skattetakstane har tilknytning og kjennskap til kommunen. Det vil og ofte vere naudsynt med synfaring for å kome fram til ein korrekt takst, både i samband med sjølve takseringa og eventuell klagehandsaming. Dermed tilseier også praktiske omsyn at takseringa bør vere forankra i kommunen. Denne lokale særkunnskapen og nærleiken til skatteobjekta vil forsvinne om styringa med eigedomsskatten vert lagt til statlege organ.

Scheel-utavlet sine innvendingar om at kommunal taksering gir lite harmoni og likskap mellom kommunane, kan ikkje bli tillagt stor vekt. Verdsetjingsprinsippa som vert brukt i eigedomsskattetakseringa er etablert gjennom lov og rettspraksis over årrekkjer, og rettspraksis har avklart dei fleste praktiske og rettslege uklarheter ved desse. Dermed vil det allereie no vere stor grad av harmonisering mellom kommunane. Vidare vil Scheel-utvalet sine innvendingar bli ytterlegare svekka ved ein eventuell kommunereform som vil skape større kommunar.

Etne kommune meiner på bakgrunn av dette at taksering av eigedommar bør skje i regi av kommunale nemnder oppnemnt av kommunestyret. Unntaka er taksering av bustader og vasskraftanlegg, der det grunna objekta sin art er forsvarleg med taksering på bakgrunn av likningsverdien.

Til sist bør det framhevast at Etne kommune er ein vasskraftkommune, og hentar ein viktig del av sine eigedomsskatteinntekter frå skatt på kraftanlegg. Vasskraftkommunar vil i særleg stor grad merke dei økonomiske konsekvensane om eigedomsskatten skulle bli statleggjort. Landssamanslutninga for vasskraftkommunar har utarbeida ei eiga høyringsuttale til NOU 2014:13, og Etne kommune støttar argumenta og konklusjonane i denne. At vasskraftkommunar fortsatt får inntekter frå kraftanlegg i kommunen gjennom eigedomsskatten, harmoniserer ikkje berre med prinsippet om at verdiskaping i kommunen skal kome kommunen til gode, men kompenserer og for dei naturinngrepa kraftutbygging fører med seg. Vidare vil desse skatteinntektene vere ein føresetnad for kommunen si tilslutning til

vasskraftutbygging. Scheel-utvalet sitt forslag om å auke grunnrenteskatten for å kompensere for skattebortfall for staten, vil innebære at kommunane sine inntekter vert redusert. Dette fordi grunnrenteskatten kjem til frådrag i eigedomsskattegrunnlaget. Kraftanlegga sin formueverdi – som er grunnlaget for eigedomsskatten – vert lågare ved ei auka grunnrenteskatt sjølv om eigedommen sin verdi og lønsemd er uendra. Dette kan ikkje akseptrast.

Etne kommune støtter Scheel-utvalet sitt forslag om halde på dei særskilte avskrivingsreglane for vasskraftanlegg. Avskrivingsreglane for vasskraftanlegg inngår som ein del av berekninga av kommunane sine eigedomsskattegrunnlag, jf. sktl. § 18-5. Utvalet viser til at dagens lineære avskrivingsreglar gir eit godt bilete av det økonomiske verdifallet. Etne kommune er einige i utvalet sine vurderingar på dette området.

TILRÅDING FRÅ RÅDMANNEN:

Etne formannskap gir følgjande høyringsuttale til NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi:

1. Eigedomsskatten må halde fram som ein kommunal skatteart der kommunane og har ansvaret for verdsetjinga.
2. Forslaget om auka grunnrentesats på vasskraft som kompensasjon for ei redusert inntektsskattesats kan ikkje akseptrast.
3. Etne kommune støttar forslaget til avskrivingar for vasskraftanlegg.

17.03.2015 FORMANNSKAP

F-035/15 VEDTAK: (samrøystes)

Etne formannskap gir følgjande høyringsuttale til NOU 2014:13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi:

1. Eigedomsskatten må halde fram som ein kommunal skatteart der kommunane og har ansvaret for verdsetjinga.
2. Forslaget om auka grunnrentesats på vasskraft som kompensasjon for ei redusert inntektsskattesats kan ikkje akseptrast.
3. Etne kommune støttar forslaget til avskrivingar for vasskraftanlegg.

